

Thule-radar vigtigt atombombemål

Ny artikel viser, at radaranlæg er vigtigt mål i atomplanlægning mod missilforsvar. Thule-radaren ventes opgraderet til næste år

Af Poul Krarup

Den amerikanske radar på Thule-basen vil sandsynligvis blive et vigtigt bombemål for Russiske atomvåben, når den fra næste år kommer til at indgå i det amerikanske missilforsvar.

Det fremgår af en ny artikel i det amerikanske magasin *Bulletin of the Atomic Scientists*, der først gang viser, hvordan USA planlagde atomangreb mod et russiske missilforsvarssystem.

– Omend Thule sikkert har været atombombemål siden 1950erne, så vil denne status antagelig forstærkes, når basen kommer til at indgå i det amerikanske missilforsvar, siger Hans M. Kristensen, der er hovedforsfatter til artiklen. Han er tidligere medlem af den danske forsvarscommission, og konsulent for den amerikanske organisation Natural Resources Defense Council i Washington D.C.

Artiklen bygger på tidligere hemmelige dokumenter, der nu er frigivet under den amerikanske offentlighedslov.

Vigtige bombemål

Dokumenterne viser, at det amerikanske militær under den kolde krig øremærkede over 100 langt-rækende atommissiler til at ødelægge det sovjetiske missilforsvar omkring Moskva og Leningrad. Artiklen viser, at alle dele af det sovjetiske missilforsvar - selv vidtsprede varslingsradarer - var bombemål for den amerikanske atomvåben.

Artiklen er tilgængelig på magasinet hjemmesi-

de: <http://www.thebulletin.org/issues/2004/ma04/ma04kristensen.html>

Forfatterne har anvendt computerprogrammer fra det amerikanske forsvarsvarsministerium til at beregne, hvordan de mange atomvåben ville have spredt radioaktivt nedfald over Moskva og store dele af dets omegn.

Individuelle bombemål ville været blevet ramt af op til otte atomvåben.

– Det var en overraskelse for os, at alle dele af missilforsvarssystemet var bombemål og ikke kun raketterne, siger Hans Kristensen.

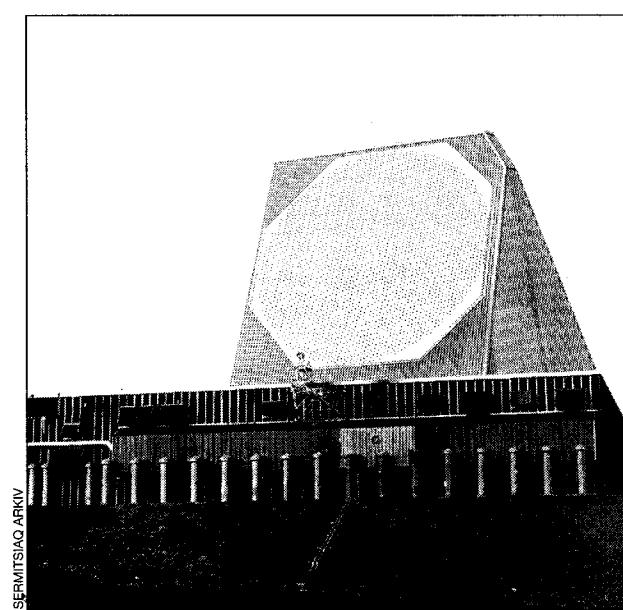
– Materialet tyder på, at store atommagter er meget opmærksomme på den effekt selv et begrænset missilforsvarssystem kan have på effektiviteten af deres atomslagplaner.

Dansk antagelse holder ikke

Den amerikanske og danske regering har udtagt, at USA's kommende missilforsvar ikke vil bekymre Rusland og Kina eller føre til yderligere oprustning. Artiklen i *Bulletin of Atomic Scientists* tyder på, at denne antagelse ikke holder, men at missilforsvarssystemer har en dramatisk effekt på offensiv atomplanlægning.

Atomplanlægning mod missilforsvarssystemer fortsætter den dag i dag på trods af et varmere forhold mellem USA og Rusland.

Det Hvide Hus har endnu ikke beordret militæret til at stoppe sådan koldkrigs-atomplanlægning, og meget tyder på, at USAs kom-

Amerikamiut Thulemi radareqarfiat amerikamiut missilinut illersuutaannut ilanngukkuni atomitalinnik qaartartumiigassanut pingaartunut ilanngutissaq. Radari aappaagumiit nutarterneqalersussaaavoq.

Den amerikanske radar på Thulebasen bliver atombombemål, når den indgår i det amerikanske missilforsvarssystem. Radaren ventes moderniseret til næste år.

mende missilforsvarssystem allerede nu indgår i Ruslands atomplanlægning, oplyser Hans M. Kristensen.

Den amerikanske regering forventes senere i 2004 at erklære de første dele af dets missilforsvarssystem i operationel tjeneste i Alaska og Californien.

I første omgang vil systemet bestå af 10 siloer med anti-missil raketter, og senere vokse til 100 siloer samt sørbaseerde systemer. Thuleradaren vil blive moderniseret som en del af missilforsvarssystemet.

Thule med fra 2005

Med hensyn til hvornår Thule-radaren bliver moderniseret, så ser det ud til at være næste år. Tidligere i denne måned udtalte Lieutenant General

Ronald T. Kadish, der er direktør for det amerikanske missilforsvarsagentur: »We are continuing our consultations with Denmark regarding the upgrade of the Thule radar site in Greenland.«

Bag denne forsigtige udtalelse, der bygger på Folketingets beslutning i maj 2003 om at starte forhandlinger med USA, ligger forventningen om, at der kommer en godkendelse fra Danmark i 2004, således at man til næste år kan påbegynde moderniseringen. Det nye amerikanske forsvarsbudget for 2005 indeholder således »funding to begin upgrading the Early Warning Radar in Thule, Greenland.«

Arbejdet i 2005 involverer: »Initiates and completes site facility designs for Thule UEWR.«

Radarimik piorsaanerup ulorianaqutaa

Amerikamiut akiliuumannngippata radarip piorsarneqarnissaanut Kalaallit Nunaat naaggaartariaqarpoq, folketingsimi ilaasortaq Lars Emil Johansen taama isumaqarpoq

All. Poul Krarup

– Pituffik atomitalinnik qaartartumeeriagassaa-nerarlugu allaaserisap erseqilluinnartumik takutippaa, radarip pior- sarneqarnissaatigut Kalaallit Nunaata qanoq atsigsumik ulorianartor- siortinneqarnissa Dan- markip qarsupiataartu- arsimagaa, folketingsimi ilaasortaq Lars Emil Jo- hansen oqarpoq, allaallu nunanut allanlut ministri Per Stig Møller kalaallit qaartartumerisoqar- sinnaaneranik oqalunne- rannik quiasaarutigin-

nissimanerarlugu.

– Tassuuna ersersineqarpoq Kalaallit Nunaat piumasarisaminik aalajangiussinssaa pingaaruinnartusoq - Kalaallit Nunaata suli annerusumik ulorianartorsiortinneqar- tariaqarpoq. Tamanna Qaanaamuinnangitssoq Kalaallit Nunaannulli tamarmut pingaaruteqarmat naalakkersuisut siulittaasuata suliassaq ministerimi ilaannut tunniutiinnarnagu isumaqatigiinniaqqinnissat nammimeerluni oqartus-

saaffigisariaqarpai.

– Suliassat taamaattut Kalaallit Nunaanni naalakkersuisutigoortumik ingerlanneqartariaqarput, amerikamiut Thulemi radarimik missilinut illersuusiornissaminut ilanngussiumallutik piorsaaniarnerminnut atallugu, namminneq »akiliisangnginnerarlutik«, tamakku nunani allani akiliinatik pisarnerarlugit, allallu taamaali- ortissinnaanerarlugit oqarfiguartassappatigut Kalaallit Nunaat tamatumunnga naaggaarta- riaqalersinnaammat,

Lars Emil Johansen oqarpoq.

– Sermitsiami Weekendavisenilu oqallissi- atut allaaserereernikuun- sanni oqaatigereernikuun- a, Kalaallit Nunaat akuersissaguni aatsaa- vik nammimeerluni akuer- sisasaoq. Taamaattumik Pituffimmuit taama ulorianartigisut eqqar- saatigalugit Danmarkip kalaallit isumaqatigin- ninniartuarnera akuer- saarneqarsinnaanngil- luinnaqqissaarpoq.

Faren ved en opgradering

Grønland må sige nej til en opgradering, hvis amerikanerne ikke vil betale, mener folketingsmedlem Lars-Emil Johansen

Af Poul Krarup

– Artiklen om at Pituffik er atombombemål viser klart, at Danmark hele tiden har undervurderet den fare for Grønland, som en eventuel opgradering af radaren udgør, mener folketingsmedlem Lars-Emil Johansen og siger, at udenrigsminister Per Stig Møller ovenikøbet tidligere har forsøgt at lat- terligøre de grønlandske påstande om risikoen for at blive til et bombemål.

– Det viser også, hvor utrolig vigtigt det er, at Grønland står fast på sine krav - som kompen- sation for den forøgede risiko, som Grønland alene må bære. Sagen har en så vigtig betydning for Qaana- aq i særdeleshed og for Grønland generelt, at landsstyreformanden ganske enkelt ikke kan tillade sig at uddelegere opgaven til en af sine ministre, men må som et minimum selv deltage i håndteringen af de videre forhandlinger.

– Sager af den karakter må med andre ord føres på grønlandsk regeringsniveau, og kan i sidste ende betyde, at Grønland må sige NEJ til de amerikanske ønsker om at opgradere Thuleradaren til missilskjold-brug, hvis amerikanerne fortsat underholder os med, at de ikke »plejer« at betale for de rettigheder, de ønsker at opnå i fremmede lande og de ydelser, de gerne vil have andre skal yde til deres fordel, siger Lars Emil Johansen, der er meget utilfreds med den danske politik over for Grønland på dette område.

– Som jeg tidligere har anført i en kronik i Sermitsiaq og i Weekendavisen, så vil en eventuel accept nu være første gang Grønland selv accepterer. I den sammehæng er det helt uantageligt, at Danmark konstant forsøger at føre de grønlandske forhandlere bag lyset omkring de faktiske farer ved Pituffik med henblik på at få grønlandsk accept til gavn for Danmark.

– Det er ligeledes helt uacceptabelt, at vi konstant skal være afhængige af den amerikanske offentlighedslov omkring arkiver for at få at vide, hvad der faktisk er sandheden omkring brugen af Pituffik, mens Danmark konstant fortær og fordrer sandheden for os og først fortæller den, når de bliver tvunget af afsløringerne i USA.

Lars-Emil Johansen mener, at Grønland vil være bedre stillet ved selv at forhandle med USA og si- ger:

– USA synes på alle måder at være mere ærlig omkring Pituffik end Danmark, og tilsyneladende tvinges USA af Danmark til hele tiden at spille falsk overfor Grønland.

Lars-Emil Johansen finder det beskæmmende igen at se, hvordan de danske regeringer åbenbart forfølger egne mål på bekostning af det grønlandske folk.

– Danmarks regeringer fortær såvel sandheden som risikoen ved Thule-basen samt de interesser, de i virkeligheden arbejder på at forfølge - nemlig rent danske politiske gevinsten i forhold til USA, Nato og FN, siger folketingsmedlemmet.

Aasiaat Egedesminde Gæstehjem

Centralt beliggende hotellejligheder, komplet med trinettekøkken, service, radio/tv, bad, vaskemaskine, tlf. fax m.v.

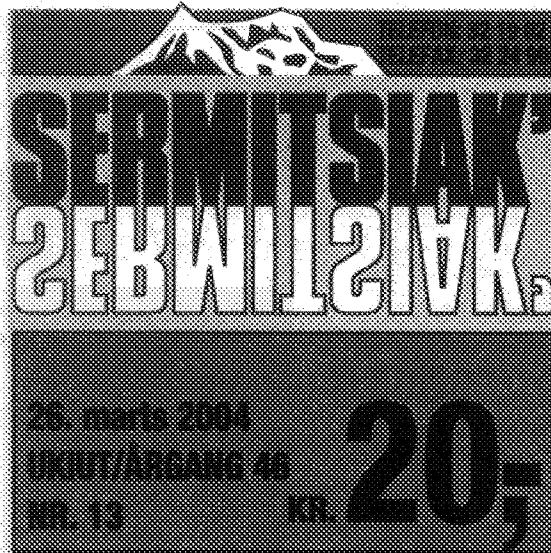
Fra 500,- pr. døgn
Billeje specialpris for gæster

Tlf: 89 22 33
fax: 89 22 32

e-mail: e.e.as@greenet.gl

Vi henter og bringer gæsterne ved skib og fly

Qeqertarsuut SILITIGI PÖRTIGIT

flskahitissit tien tubt med at flytte til andet land

Sipp 2-3-6-7-9

Hiliqellaglaga Hingitu & Niss&&Pioritsipillit

Aalisakkanik sulitissuagamik
nunanut allanut nuunnilarluu
Stooraasavvo
Qipp 2-3-6-7-9

**ALDERSRABAT
PÅ BRILLESTEL**
PÅ DIN EGEN ALDER I RABAT

synoptik
Icelandic Optics

Nuuk off. 321519 Nuissat off. 945919

Qeqertarsuut nallutit illiaq
apappu atumit issaq

Qeqertarsuut nallutit illiaq
apappu atumit issaq

Sommerdidsstænder i morgon

**RUSTIKT
UNIKT**

A HEREFORD STEFSTOUW

Brugsenimut pisiniarit
2%-imilu agguagarsillutit

2% dividende
- når du handler i Brugsen

2%
AGGUAGARSTASSAT
DIVIDENDE

Brugsen

100%-imik kalaallinit pigineqarpoo / 100% ejet af det grønlandske folk

GRØNLANDS KONTORFORSYNING A/S
Box 430 3900 Nuuk Tel. 321830 Fax 323018 www.kontorforsyning.gl

Intel P4 3.0GHz HT512KB -
2xSODIMM/256MB DDR -
Radeon 9600, 128MB, S-Video -
3xUSB2, 1xIR, 1xFireWire, 1xLPT1;
CRT Line out/S/PDIF, Line/Mic in -
modem on board V.92/56K+
14.4K Fax -

LAN onboard 10/100 - POMCIA;
1xTyp I oder Typ II - Cardreader;
3 in 1(MS/SD/MMC) - DVD+RW+R -
HDD, IDE 80GB - WIN XP home -
MS Works 8 2004 mv.

SUPER-maskine:

KR. 15.495,00